

Utjecaj pandemije COVID-19 na branitelje i stradalnike Domovinskog rata

**Udruga djece poginulih i nestalih
hrvatskih branitelja Domovinskog rata**

IMPRESSUM

Naslov:

Publikacija „Utjecaj pandemije COVID-19 na branitelje i stradalnike Domovinskog rata“

Projekt:

Psihološko osnaživanje usred epidemije COVID-19

Izdavač:

Udruga djece poginulih i nestalih hrvatskih branitelja Domovinskog rata,
Trg hrvatskih branitelja 1, 32000 Vukovar

Kontakt:

+385 32 335 677

+385 95 201 1991

+385 95 195 1995

Fax:

+385 32 335 677

E-mail:

udrugadjece.pnhb@gmail.com

Mrežna stranica udruge:

www.udpnhbdr.hr

Autori:

Emina Simunić, dipl. psiholog

Sandra Rapčak, predsjednica UDPNHBDR

Obljekovanje i priprema za tisk:

Tiskara Borovo graf, Vukovar

Tisk:

Tiskara Borovo graf, Vukovar

Naklada:

80 primjeraka

Godina izdanja:

2020./2021.

Tiskanje ove publikacije omogućeno je financijskom podrškom
Ministarstva hrvatskih

Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost izdavača i autora
i nužno ne izražava stajalište Ministarstva hrvatskih branitelja.

SADRŽAJ

O Udruzi djece poginulih i nestalih hrvatskih branitelja Domovinskog rata (UDPNHBDR)	3
Projekt „Psihološko osnaživanje usred epidemije COVID-19“	5
Uvod	5
Istraživanje „Utjecaj društvene izoliranosti i promjene svakodnevnog načina života usred pandemije COVID-19“	
Analiza stručne osobe	7
Istraživanje „Utjecaj pandemije COVID – 19 na branitelje i stradalnike Domovinskog rata - jesen/zima 2020.“	
Analiza stručne osobe	12
Psihološko savjetovanje	22
Aktivnosti i projekti UDPNHBDR tijekom pandemije COVID-19	23
Projekt „Život s korona virusom – boravak u prirodi“	23
Projekt „UDPNHBDR u pomoći hrvatskim braniteljima i članovima njihovih obitelji u vrijeme pandemije“	25
Projekt „Psihosocijalno osnaživanje i podizanje kvalitete življenja i ublažavanja posljedica epidemije bolesti COVID-19“	26

O UDRUZI DJECE POGINULIH I NESTALIH HRVATSKIH BRANITELJA DOMOVINSKOG RATA (UDPNHBDR)

Udruga djece poginulih i nestalih hrvatskih branitelja Domovinskog rata (UDPNHBDR) osnovana je 2007. godine te je jedinstvena, dobrovoljna, nestranačka i neprofitna udruga u koju su dobrovoljno udružena djeca poginulih i nestalih hrvatskih branitelja Domovinskog rata s područja cijele Republike Hrvatske. UDPNHBDR ima svoje Podružnice u 10 županija: Vukovarsko-srijemska, Osječko-baranjska, Brodsko-posavska, Sisačko-moslavačka, Bjelovarsko-bilogorska, Koprivničko-križevačka, Splitsko-dalmatinska, Ličko-senjska, Karlovačka i Grad Zagreb.

Udruga aktivnim sudjelovanjem djece poginulih i nestalih hrvatskih branitelja radi na očuvanju digniteta i promicanju vrijednosti Domovinskog rata i poboljšanju kvalitete života djece poginulih i nestalih hrvatskih branitelja Domovinskog rata, kroz ostvarenje njihovih prava proisteklih iz Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji. Udruga organizirano i sustavno skrbí o očuvanju vrijednosti Domovinskog rata te časti i ugledu branitelja i žrtava Domovinskog rata; Udruga pomaže članovima oko uključivanja u psihosocijalne programe i druge zdravstvene aktivnosti poradi poboljšanja zdravstvenog stanja, eliminacije stresa i drugih zdravstvenih tegoba; radi ostvarivanja utvrđenih ciljeva i djelovanja, Udruga osigurava članovima besplatnu pravnu pomoć.

UDPNHBDR djeluje na principu ostvarenja ciljeva određenih Statutom udruge, sljedećim djelatnostima:

- zaštitom statusnih prava i interesa djece poginulih i nestalih hrvatskih branitelja Domovinskog rata;
- zalaganjem za socijalnu i pravnu zaštitu djece poginulih i nestalih hrvatskih branitelja Domovinskog rata;
- osiguravanjem uvjeta reprofesionalizacije i adekvatnog zapošljavanja djece poginulih i nestalih hrvatskih branitelja Domovinskog rata;
- Udruga će organizirano i sustavno skrbiti o očuvanju vrijednosti Domovinskog rata, te časti i ugleda branitelja i žrtava Domovinskog rata;
- Udruga će pomoći djeci oko uključivanja u psiho – socijalne programe i druge zdravstvene aktivnosti poradi poboljšanja zdravstvenog stanja, eliminacije stresa i drugih zdravstvenih tegoba;
- radi ostvarivanja utvrđenih ciljeva i djelovanja, udruga može u skladu s mogućnostima osigurati članovima besplatnu pravnu pomoć;
- glede ostvarenja svojih ciljeva Udruga će surađivati sa srodnim udrugama u Republici Hrvatskoj i na međunarodnoj razini;

- Udruga će djelovati i na ostvarivanju drugih prava i interesa članova utemeljenim na odredbama zakona, Statuta, odlukama i zaključima Skupštine i tijela Udruge te programu rada Udruge;
- Udruga će djelovati na područje javnih politika kroz sudjelovanje u kreiranju zakona, javnim raspravama i kampanjama kojima se postižu ciljevi Udruge i zaštita branitelja i stradalnika Domovinskog rata.
- organiziranjem kongresa, okruglih stolova, tribina, radionica i izobrazbi s tematikom vezanom za ostvarivanje ciljeva Udruge;
- Organiziranjem sportskih, kulturnih i turističkih susreta i aranžmana za članove Udruge i ostale sudionike i stradalnike Domovinskog rata.
- Organiziranjem i/ili sudjelovanjem u organiziranju humanitarnih priredbi, koncerata i drugih prigodnih događanja te pružanje humanitarne pomoći.
- Zaštita okoliša i prirode.
- Udruga će promicati i sudjelovati u akcijama i kampanjama promicanja zaštite od nasilja prema ranjivim skupinama, obitelji i mladima.
- Udruga će promicati volontersvo.
- Udruga će promicati socijalno i društveno poduzetništvo, kao i sve ostale mogućnosti pomoći svojih korisnika.
- Udruga može obavljati promidžbu u svrhu osiguranja sredstava i uvjeta za neometan rad Udruge.
- Udruga može obavljati prodaju predmeta vlastite izrade na malo izvan prodavaonica sukladno Zakonu o trgovini.
- Izdavanje knjiga, biltena, publikacija, stručnih radova, zbirki pjesama, audio-vizualnih dijela i prigodne literature;
- Suradnja sa odgovarajućim lokalnim tijelima i drugim institucijama radi ostvarivanja ciljeva UDPNHBDR;
- Suradnja sa srodnim udrugama u Republici Hrvatskoj i izvan nje;
- Organizacija i održavanje kreativnih i likovnih radionica;
- poticanjem na sudjelovanje Udruge u radu državnih i drugih institucija radi pronalaženja i kažnjavanja ratnih zločinaca;
- Udruga će sustavno djelovati u pronalaženju nestalih hrvatskih branitelja Domovinskog rata i civilnih žrtava Domovinskog rata i ustrajati u tom cilju do pronalaska i posljednjeg nestalog hrvatskog branitelja i civilne žrtve Domovinskog rata;
- Udruga će obavljati i sve druge dopuštene aktivnosti te poslove kojima se ostvaruju ciljevi udruge.

PROJEKT „PSIHOLOŠKO OSNAŽIVANJE USRED EPIDEMIJE COVID-19“

UVOD

Udruga djece poginulih i nestalih hrvatskih branitelja Domovinskog rata pokrenula je projekt „Psihološko osnaživanje usred epidemije COVID-19“ putem Javnog poziva Ministarstva hrvatskih branitelja za projekte i aktivnosti usmjerene na psihološko osnaživanje i podizanje kvalitete življenja hrvatskih branitelja i stradalnika Domovinskog rata, a koji se odnose na vrijeme provedbe tijekom pandemije covid-19 i potreba koji su bili u Republici Hrvatskoj u 2020. godini.

Cilj projekta upravo je bio psihološko osnaživanje branitelja i stradalnika putem aktivnosti psihološkog savjetovanja kojeg je provodila stručna osoba na projektu, Emina Simunić, dipl. psiholog. Projekt je također obuhvatio aktivnost dva istraživanja o utjecaju društvene izoliranosti i novog načina života uslijed epidemije Covid-19. Provedba projekta trajala je 6 mjeseci, od 1. srpnja 2020. godine do 31. prosinca 2020. godine.

Upravo branitelji i stradalnici Domovinskog rata su ranjive skupine našeg društva na koje je velike posljedice ostavio Domovinski rat, a što je kod određenih osoba razvilo traume i PTSP. Upravo to je dokazano prethodnim istraživanjem kojeg je provodila naša udruga 2015. godine. PTSP nije prisutan samo kod direktnih sudionika Domovinskog rata (branitelja), nego i kod djece poginulih, smrtno stradalih i nestalih hrvatskih branitelja koji spadaju u kategoriju stradalnika Domovinskog rata. Ono čemu svjedočimo posljednjih nekoliko godina je takozvana „sekundarna“ traumatizacija koju razvijaju djeca živih branitelja, kao i djeca umrlih branitelja te supruge hrvatskih branitelja. Upravo zato su branitelji i stradalnici Domovinskog rata jedna od najranjivijih skupina našeg društva, čemu također svjedoči i sve veći broj suicida među hrvatskim braniteljima, ali također i stradalnicima Domovinskog rata. Nove okolnosti u kojima se našao cijeli svijet, zahvatilo je i našu domovinu te smo htjeli istražiti kako su novi stil života i društvena izoliranost utjecali na ove skupine naše društvene zajednice koje od ranije imaju brojne traume s kojima su nose dugi niz godina.

Moramo napomenuti da smo u jednom periodu od proglašenja epidemije Covid-19 u Republici Hrvatskoj imali i mjeru uvođenja propusnica, a što je zasigurno utjecalo na branitelje i stradalnike Domovinskog rata, posebice osobe starije životne dobi kojima je nužna liječnička briga i skrb, kao i briga njihovih članova obitelji.

Kao društvena zajednica, svi smo se morali prilagoditi na „novo normalno“ kako se često zna reći, odnosno na određena ograničenja i pravila. Na pojedine osobe ta ograničenja su možda i djelovala pozitivno u smislu da su konačno imali više vremena za posvetiti se samome sebi i svojoj obitelji, međutim nekako su u društvenom životu i na raznim društvenim platformama i medijima više vidljive postale one lošije strane ovog vremena u kojem trenutno živimo.

Osim na mentalnu stranu svakog pojedinca, razdoblje od proglašenja pandemije Covid-19 zasigurno je utjecalo i na pitanje egzistencije mnogih obitelji. Svjedoci smo da suu mnoge grane gospodarstva preko noći „stale“ kroz mjere koje je donosio Stožer civilne zaštite, a pojedini se nikada nisu uspjeli oporaviti i ponovno „stati na noge“ te su morali svoje djelatnosti zatvarati, bez obzira što je država davala i određene potpore gospodarstvenicima. Smanjeni obim posla, zaustavljanje pojedinih djelatnosti i propadanje određenih poduzeća svakako je utjecalo najviše na ljudе koji su u takvим poduzećima radili – preko noći bi ostajali bez posla, bez egzistencije za vlastitu obitelj i sebe te samim time dolazi do nagomilavanja stresa.

Kroz rad s korisnicima naše udruge, uočeno je da dio osoba ne želi sam sebi priznati koliko je cijelokupna situacija utjecala na njih, iako o tome nekada znaju i razgovarati unutar povjerljivog kruga ljudi. Podjednako se to odnosi na osobe koje su s potresom zahvaćenih područja te cijelokupno društvo obzirom na pandemiju Covid-19. Često se može čuti da su nakon određenog vremena shvatili koliko nagomilavaju stresa i tjeskobe u sebi, a nisu toga bili svjesni ranije. Kod određenih osoba to je dovelo do anksioznosti, napadaja panike, lošeg sna te drugih zdravstvenih problema. Međutim, ono što je zabrinjavajuće je da su to osobe koje će reći da je „drugima sigurno puno gore“ te iz tog razloga niti ne traže stručnu pomoć. Kada pogledamo ratno razdoblje, slična situacija se događala i tada. Mnoge osobe nisu tražile ili nisu doobile odgovarajuću stručnu pomoć na vrijeme što je posljedično dovelo do stvaranja trauma i PTSP-a.

Više o istraživanju moći ćete vidjeti u nastavku ove publikacije, a na kraju ćemo Vam pokazati i aktivnosti koje je Udruga djece poginulih i nestalih hrvatskih branitelja Domovinskog rata provodila kako bi ublažila štetne posljedice uslijed pandemije Covid-19.

Sandra Rapčak
Predsjednica Udruge djece poginulih i nestalih
hrvatskih branitelja Domovinskog rata

ISTRAŽIVANJE „UTJECAJ DRUŠTVENE IZOLIRANOSTI I PROMJENE SVAKODNEVNOG NAČINA ŽIVOTA USRED PANDEMIJE COVID-19“

Analiza stručne osobe

Udruga djece poginulih i nestalih hrvatskih branitelja Domovinskog rata provodi projekt „Psihološko osnaživanje usred epidemije COVID-19“ u sklopu kojega je putem on-line upitnika provedeno istraživanje o utjecaju društvene izoliranosti i promjene svakodnevног životnog stila tijekom epidemije (pandemije) korona virusom (COVID-19) na braniteljsku i stradalničku populaciju Domovinskog rata.

Upitnik se sastojao od 50 pitanja i tvrdnji na koje su sudionici anonimno i dobrovoljno odgovarali. Odgovarali su retrospektivno s obzirom na razdoblje karantene od ožujka do svibnja 2020. godine. Vremenski okvir provedbe on-line upitnika bio je bilo u periodu od 3.09. do 4.10.2020. U istraživanju je sudjelovalo 243 osobe. O toga je 146 osoba ženskog (60.1%) i 97 osoba muškog spola (39.9%). Raspon dobi sudionika bio je od 20 do 78 godina.

Najviše ih ima srednjoškolsko obrazovanje (61.7%), zatim visoku stručnu (21%) i višu stručnu spremu (11.5%), dok je najmanji udio onih sa završenom osnovnom školom (5.8%).

Što se tiče statusa zaposlenja, 64% je u radnom odnosu, 26.7% je umirovljeno. Udio osoba koje su se izjasnile kao dugoročno nezaposlene je 7.8%, dok je udio onih koji su uslijed „korona krize“ dobili otkaz 1.2%.

Prema bračnom statusu, 56.4% živi u bračnoj zajednici, neoženjenih/neudanih je 19.8%, u izvan bračnoj zajednici živi 10.7%, udovaca i udovica je 8.6%, dok je najmanji udio razvedenih, njih 4.5%. Prema statusu u kućanstvu, 64.2% živi s vlastitom obitelji, 14% žive samostalno, dok 11.9% živi s vlastitim roditeljima.

Od sudionika koji su sudjelovali u istraživanju 72.4% su roditelji, dok 27.6% nema djece.

Prema statusu u stradalničkoj populaciji, najviše je članova obitelji poginulih/smртно stradalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata (48.1%), zatim hrvatskih branitelja, dragovoljaca ili HRVI-a (28.4%), nakon čega slijedi udio članova obitelji hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata (12.8%). U manjim postocima su članovi obitelji nestalih hrvatskih branitelja (6.2%), članovi obitelji umrlih hrvatskih branitelja (3.3%), civilne žrtve (0.8%) i članovi obitelji poginulih ili nestalih civilnih žrtava Domovinskog rata (0.4%).

Ukoliko se osvrnemo na članove obitelji smrtno stradalih, 46% je onih koji su tijekom Domovinskog rata izgubili jednog roditelja. Njih 5.3% izgubilo je bračnog partnera/icu, 1.6% doživjelo je gubitak djeteta i 1.2% ostalo je bez brata/sestre tijekom ratnih događanja.

S obzirom na sveopću situaciju, u kojoj se našao cijeli svijet pa tako i Hrvatska, tijekom koje svjedočimo promjeni načina i stila života kakvog smo do sada poznavali, primarno se osvrćući na socijalno funkcioniranje, obavljanje uobičajenih aktivnosti na radnim mjestima, sudjelovanje u različitim oblicima rekreacije te prisustvovanje u proslavama i kulturnim manifestacijama. Zanimalo nas je kako se s aktualnom situacijom nosi i suočava braniteljska i stradalnička populacija Domovinskog rata, koja je unazad nekoliko desetljeća proživjela i svjedočila nizu materijalnih i fizičkih gubitaka, te se i dan danas suočava s posljedicama direktnog ili indirektnog sudjelovanja u ratnim događajima početkom 90-tih.

Priroda cjelokupne situacije na svojevrstan je način „atomizirala“ društvo i većina je osoba svoje socijalne kontakte i društveni život svela na naruči obiteljski krug, a dobivanje i razmjena većine informacija o aktualnoj i nepoznatoj situaciji, događa se putem različitih digitalnih medija i on-line komunikacijom. Upravo zbog toga svaka se osoba u nekom trenutku našla pred dvjema točkama odabira. Koliko je informacija korisno i podražavajuće primiti o nekoj temi i što se tiče samog izvora informacija, kojem od toliko ponuđenih u svijetu različitih medija vjerovati i smatrati istinitim.

Podaci dobiveni u ovom istraživanju išli su u prilog pretpostavci da velika količina informacija o nekoj temi može djelovati uznenirujuće na pojedinca, koji se pokušava snaći u novonastaloj i nepoznatoj situaciji. Za 47.7% sudionika praćenje svakodnevnih vijesti uglavnom ne olakšava nošenje s aktualnom situacijom, te njih 51.9% više vjeruje službenim informacijama o covidu-19, dok je 17.7% sklonije informacijama koje su plasirane na različitim platformama društvenih mreža i/ili youtubeu.

Što se tiče zadovoljstva u odnosu na poduzete mjere Nacionalnog stožera u borbi protiv korona virusa, gotovo je podjednak broj onih koji su uglavnom zadovoljni (32.9%), i onih koji uglavnom nisu zadovoljni (24.7%), dok je 42.4% sudionika neopredijeljeno.

Događanja koja su zahvatila društvo i postupanje u skladu s mjerama izrečenim od strane nadležnih tijela, kod svih je generacija društva zahtjevalo neki oblik prilagodbe i reorganizaciju načina života. Takozvanim „prorjeđivanjem“ socijalnih kontakata i prema tome promjenom navika, pojedinac je na neki način primoran okrenuti se prema sebi, vlastitoj obitelji i najužem krugu prijatelja. Došlo je do usporavanja dotadašnjeg ritma života i umanjivanja svakodnevnih obaveza pa je prema tome 42.8% osoba karantensko razdoblje od ožujka do svibnja doživjelo kao darovano vrijeme, neku vrstu „pauze“ od uobičajenog života, dok se 63.8% odlučilo posvetiti stvarima za koje inače nemaju vremena poput spremanja životnog prostora, učenja novih vještina, stranih jezika, čitanje knjiga i gledanje serija. Nadalje, uočene su i promjene u hijerarhiji i vrsti vrijednosti, 69.5% počelo je više cijeniti život, zdravlje i međuljudske kontakte, te je njih 59.3% donijelo pozitivne i podražavajuće odluke vezano za način života u budućnosti.

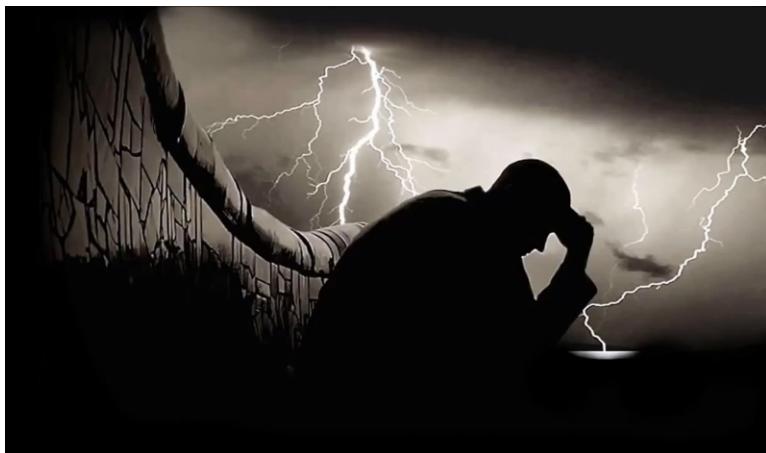
Sve navedeno na neki način potvrđuje da se unatoč objektivnim i nepromjenjivim okolnostima, promjenom stava i načinom percipiranja istih mogu razviti nove ili dodatno osvijestiti već prisutne vrijednosti, usmjeriti prema onome što je nematerijalno u „potrošačkom i brzom svijetu“ te oblikovati vlastiti život na podržavajući način. Nerijetko je u upravo u tome procesu promjene stava o važnim događanjima u vlastitoj prošlosti, okolnostima koje su aktualno prisutne, ali i pronalasku smislu poradi dalnjeg funkciranja u budućnosti, važna podrška u okolini u vidu obitelji, kruga prijatelja, ali i stručne osobe.

Prema rezultatima ovog istraživanja 57.2% sudionika nikada nije potražilo stručnu pomoć ili prisustvovalo u nekom od oblika psihološko/psihijatrijskog tretmana, a 59.3% je onih koji nemaju povjerenje u sustav da će im pružiti podršku i pomoć kada im to bude potrebno za vrijeme aktualne krizne situacije.

Navedeno pak ne znači da je podrška izostala, tako da 79% njih ima osobu od povjerenje u obitelji, prijatelja ili stručnu osobu kojoj mogu izreći svoje strahove i dileme za vrijeme trenutne korona krize. Podatak o prisutnoj podršci djeluje ohrabrujuće i može biti jedan od razloga zašto su u stradalničkoj populaciji izostali maladaptivni oblici suočavanja.

Naime tek 2.5% sudionika navodi da je često konzumiralo alkohol u svrhu olakšavanja izolacije, 0.4% je posezalo za psiho-aktivnim tvarima (marihuana i ostale droge), dok je 8% prvi puta posegnulo za tabletama za smirenje u razdoblju karantene.

S obzirom da se radi o stradalničkoj populaciji, zanimalo nas je i koliko je sudionika aktualna situacija podsjetila na rat. 60.5% sudionika donesene mjere poput „zatvaranja“, zabrane kretanja i ograničavanja okupljanja podsjetile su na ratno razdoblje; 49% izjasnilo se potvrđno, dok je 51% njih negiralo češće prisjećanje na ratna događanja; a 25.1% češće je sanjalo snove ratnog sadržaja.

Iz navedenog je razvidno da je ipak došlo do pojave određenih simptoma iz okruga posttraumatskog reagiranja uslijed vanjskih okidača koji su svojim karakteristikama slični onima u ratnom razdoblju.

Rezultati ovo istraživanja pokazali su još jednu polarizaciju u braniteljskoj i stradalničkoj populaciji s obzirom na percepciju i stav prema cijelokupnoj situaciji, promišljanja s obzirom na nadolazeću jesen i zabrinutosti za budućnost. 51.9% smatra da je cijelokupna situacija preuveličana i nema potrebe za zabrinutost, dok je 48.1% suprotnog stava. Sukladno tome 51.4% je onih koji su zabrinuti i strahuju za nadolazeću jesen, dok 48.6% ne izražava zabrinutost. Stoga je nakon završetka karantene, 51% osoba umanjilo svoje socijalne kontakte i nastojalo izbjegći grupna okupljanja dok je njih 49% nastavilo s istim načinom socijalnog funkciranja i ponašanja. Nadalje, iako je uočena polarizacija u stavovima i općenitom socijalnom funkciranju, što se tiče planova u budućnosti u vidu vlastitog vjenčanja ili vjenčanja vlastite djece 84,4% nije odustalo od istog.

Razlog tome može biti i to što je mali postotak osoba u populaciji ovog istraživanja u razdoblju karantene imalo direktno iskustvo s covid-infekcijom te je izostao osobni doživljaj ugroženosti. 98.8% ni u jednom trenutku nisu bili covid pozitivni, dok je tek 4.1% osoba izrečena mjera samoizolacije zbog bliskog kontakta s oboljelom osobom. Isto tako u navedenom vremenskom periodu Hrvatska nije bilježila broj zaraženih i umrlih od posljedica korona virusa kao u drugim zemljama Europe i svijeta.

Zaključno prema rezultatima ove ankete, braniteljska i stradalnička populacija Domovinskog rata s aktualnom korona krizom suočila se na podražavajuće i adekvatne načine, bez značajnih odmaka ili pojave odstupajućih ponašanja. No, zbog ponovnog bilježenja porasta oboljelih u RH i svijetu sa težim kliničkim slikama, uputno bi bilo istražiti kako su doživjeli „drugi val“ i je li došlo do promjena u suočavanju i u kojem smjeru.

Emina Simunić
dipl. psiholog – psihoterapeut

ISTRAŽIVANJE „UTJECAJ PANDEMIJE COVID-19 NA BRANITELJE I STRADALNIKE DOMOVINSKOG RATA – JESEN / ZIMA 2020.“

Analiza stručne osobe

Udruga djece poginulih i nestalih hrvatskih branitelja Domovinskog rata provodi projekt „Psihološko osnaživanje usred epidemije COVID-19“ u sklopu kojega je u razdoblju od 3.09. do 4.10.2020. putem on-line upitnika proveden prvi dio istraživanja o utjecaju društvene izoliranosti i promjene svakodnevnog životnog stila tijekom epidemije (pandemije) korona virusom (COVID-19) na braniteljsku i stradalničku populaciju Domovinskog rata. Upitnik se sastojao od 50 pitanja i tvrdnji, na koje je 243 sudionika anonimno i dobrovoljno ponudilo svoje odgovore. Odgovarali su retrospektivno s obzirom na razdoblje karantene ili „proljetnog zatvaranja“ od ožujka do svibnja 2020. godine.

S obzirom da se epidemiološka situacija u Republici Hrvatskoj promijenila te je broj oboljelih osoba značajno porastao u odnosu na proljeće 2020.g. i na snagu su stupile nove mjere Nacionalnog Stožera, zanimalo nas je koliko je ponovno uvođenje mjeru te novonastala situacija utjecala na braniteljsku i stradalničku populaciju. Vremenski okvir provedbe on-line upitnika bio je u razdoblju od 16.12. do 31.12.2020. godine, što je za dva tjedna kraće, nego tijekom prvog dijela provedbe istraživanja. Sudionici su anonimno i dobrovoljno odgovarali na 52 pitanja. Sadržaj pitanja odnosio se na razdoblje od početka listopada do trenutka kada su ispunjavali upitnik, iako su pojedina pitanja bila usmjerena na usporedbu s „proljetnim zatvaranjem“ 2020.godine. U istraživanju je sudjelovalo 155 osoba. Od toga je 77 osoba ženskog (49.7%) i 78 osoba muškog spola (50.3%). Raspon dobi sudionika bio je od 18 do 78 godina.

Najviše ih ima srednjoškolsko obrazovanje (58.1%), zatim visoku stručnu (23.2%) i višu stručnu spremu (14.8%), dok je najmanji udio onih sa završenom osnovnom školom (3.9%).

Što se tiče statusa zaposlenja, 61.3% je u radnom odnosu, 30.3% je umirovljeno. Udio osoba koje su se izjasnile kao dugoročno nezaposlene je 5.8%, dok je udio onih koji su uslijed „korona krize“ dobili otkaz 2.6%.

Prema bračnom statusu 69% je u bračnoj zajednici, neoženjenih/neudanih je 9.7%. U izvan bračnoj zajednici živi 8.4%, udovaca i udovica je 7.1%, dok je najmanji udio razvedenih, njih 5.8%.

Od sudionika koji su sudjelovali u istraživanju 76.1% su roditelji, dok 23.9% nema djece.

Što se tiče kućanstva u kojem borave, 49.7% živi sa bračnim partnerom i djecom, 22.6% živi sa bračnim partnerom bez djece, 7.7% živi s vlastitim roditeljima, 7.1% je samostalno, dok 6.5% živi s vlastitom djecom bez partnera i drugo 6.5%.

Prema statusu u stradalničkoj populaciji, najviše je članova obitelji poginulih/smртно stradalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata (38.7%), zatim hrvatskih branitelja, dragovoljaca ili HRVI-a (35.5 %), nakon čega slijedi udio članova obitelji hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata (14.2%). U manjim postocima su članovi obitelji nestalih hrvatskih branitelja (7.1%), članovi obitelji umrlih hrvatskih branitelja (3.9%) i članovi obitelji poginulih ili nestalih civilnih žrtava Domovinskog rata (0.6%).

Ukoliko se osvrnemo na članove obitelji smrtno stradalih, 41.9% je onih koji su tijekom Domovinskog rata izgubili jednog roditelja. Njih 3.9% izgubilo je bračnog partnera/icu, 0.6% doživjelo je gubitak djeteta i 3.2% ostalo je bez brata/sestre tijekom ratnih događanja. Dok se 50.3% izjasnilo da spada u drugu kategoriju.

Nakon razdoblja povoljnije epidemiološke situacije i postupnog vraćanja uobičajenim aktivnostima, kroz povratak na radna mjesta, vraćanje učenika u škole, sudjelovanje u kulturno-umjetničkim događanjima, obiteljskim i drugim proslavama i okupljanima te nastavka bavljenja različitim sportskim i drugim rekreativnim aktivnostima, stanovništvo ne samo Republike Hrvatske, već i cijelog svijeta susrelo se s ponovnim povećanjem broja novozaraženih covid-19 virusom, ali i povećanjem broja onih koji su razvili teže kliničke slike, pa se i broj hospitaliziranih osoba povećao u odnosu na prethodno razdoblje „prvog vala“. Ponovno je nastupilo razdoblje novih mjera, koje su nerijetko promatrane kao „zabrane“, ali su i dodatno povećale svjesnost o ozbiljnosti cjelokupne situacije. Iz tog razloga zanimalo nas je li došlo do nekih promjena u prilagodbi kroz emocionalno reagiranje, načine suočavanja i planiranje budućih događanja u braniteljskoj i stradalničkoj populaciji Domovinskog rata i u kojem smjeru.

Raspolaganje s više informacija nego na početku epidemije korona virusom, čini je manje nepoznatom s jedne strane i samim time u određenoj mjeri olakšava suočavanje s istom. No, s druge pak strane prevelika količina informacija ili stalna dostupnost istih može dovesti do intenzivne usmjerenoosti na određenu temu, zanemarivanje drugih aspekata života i time vrlo vjerojatno razviti određena stanja uznemirenosti i tjeskobe. Na tragu toga možemo pretpostaviti da se slično nastavilo događati i kod sudionika ovog istraživanja. Naime, i dalje je veći postotak onih (60.6%) kojima praćenje svakodnevnih vijesti uglavnom ne olakšava nošenje s aktualnom situacijom, kao i onih (56.1%) koji vjeruju službenim informacijama o covid-19 virusu, za razliku od 17.4% koji su skloniji informacijama plasiranim na različitim platformama društvenih mreža i/ili you-tubeu.

Rezultati provedenog drugog dijela istraživanja upućuju na gubitak povjerenja Nacionalnog Stožera od strane braniteljske i stradalničke populacije. 65.8% sudionika više je vjerovalo Nacionalnom Stožeru za vrijeme proljetnog zatvaranja nego sada, dok je 34.2% zadržalo svoje povjerenje u odnosu na prošlo razdoblje. Isto tako, uočene su promjene u zadovoljstvu prema odlukama Stožera. Bilježi se povećanje u nezadovoljstvu (38.7%), dok je 24.5% zadovoljno odlukama Nacionalnog Stožera, a ostalih 36.8% nisu jasnog stava prema odlukama istog.

Uzimajući u obzir prethodne podatke, uočen je nastavak negativnog trenda što se tiče povjerenja prema sustavu općenito. Naime, povećao se broj ispitanika (63.2%) koji smatraju da neće dobiti podršku i pomoć, ukoliko im bude potrebna u vrijeme globalne krize; dok je njih 36.8% ipak zadržalo povjerenje prema sustavu.

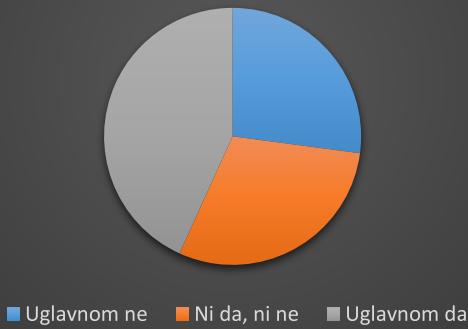
Uz ozbiljnost događanja u kojima se našao cijeli svijet, čije su negativne zdravstvene i ekonomski posljedice jasne i vidljive, ne smijemo zanemariti subjektivnu percepciju, doživljaje i načine na koje si osoba u skladu sa svojom životnom povijesti i trenutnom situacijom objašnjava uzroke i posljedice pojedinih događaja. Upravo o toj subjektivnoj percepciji ovise njezina očekivanja, procjene ishoda događaja u budućnosti i ono najvažnije način na koji će se ponašati u svojem sadašnjem trenutku. Prema tome kada se dogodilo proljetno zatvaranje, postojao je izvjestan broj ljudi koji su karantensko razdoblje doživjeli kao darovano vrijeme, neku vrstu „pauze“ od uobičajenog života. Posvetili su se aktivnostima za koje ranije nisu imali vremena i naučili su neke nove vještine. Isti trend zadržao se i u ovom dijelu istraživanja, 36.1% doživjeli su to razdoblje od početka listopada do trenutka ispunjavanja upitnika kao „darovano vrijeme“, za razliku od 34.2% koji to nisu tako doživjeli i 29.7% koji nisu do kraja definirali svoje stavove prema istom.

No, međutim uočena je razlika. Vrijeme karantene u proljetnom zatvaranju od njih 243 sudionika; 44% nije doživjelo kao zatvor i narušavanje temeljne ljudske slobode i prava, 28.4% nije imalo jasan stav i na kraju 27.6% vrijeme proljetne karantene percipiralo je kao zatvor i narušavanje temeljnih ljudskih sloboda i prava. No, u drugom dijelu istraživanja rezultati među 155 sudionika su zrcalno obrnuti. 43.2% sudionika smatra da su u periodu od početka listopada do sada narušene/ograničene temeljne ljudske slobode i prava, 29.7% nema jasan stav, a 27.1% smatra da nisu narušene/ograničene temeljne ljudske slobode.

VRIJEME KARANTENE STE DOŽIVJELI KAO „ZATVOR“ I NARUŠAVANJE TEMELJNE LJUDSKE SLOBODE I PRAVA - 1. ISTRAŽIVANJE

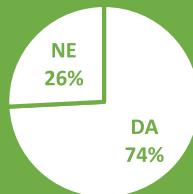
Smatrate da su u periodu od početka listopada do sada narušene/ograničene temeljne ljudske slobode i prava - 2. istraživanje

Događanja koja su zahvatila društvo i postupanje u skladu s mjerama izrečenim od strane nadležnih tijela, kod svih je generacija zahtjevalo prilagodbu i reorganizaciju u različitim segmentima životnog funkcioniranja.

Kod sudionika ove ankete epidemija izazvana covid-19 virusom najviše je utjecala na socijalni život - 58.7%, nakon čega slijedi utjecaj na mentalno stanje - 43.9%, materijalni status - 30.3%, te obiteljski život - 25.2 %. Navedeni rezultati mogu biti objašnjivi mjerama zaštite protiv širenja virusne infekcije, gdje su od presudne važnosti za suzbijanje iste, upravo smanjivanje učestalosti socijalnih kontakata i zadržavanje distance, čime je većina socijalnih navika preoblikovanili u krajnjem obliku ukinuta. Prema tome 74.2% sudionika percipira vlastiti socijalni život značajno narušenim i nedostaju im izlasci i druženja s prijateljima.

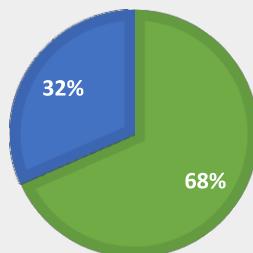
VAŠ SE SOCIJALNI ŽIVOT ZNAČAJNO NARUŠIO, NEDOSTAJU VAM IZLASCI I DRUŽENJA S PRIJATELJIMA

Promjenom socijalnih navika, smanjivanjem druženja „uživo“, društveni život premjestio se u on-line prostor tako da se i prvom i drugom dijelu istraživanja bilježi povećan broj onih (68.4%) koji navode da provode više vremena na mobitelu i/ili društvenim mrežama nego inače.

PROVODITE VIŠE VREMENA NA MOBITELU I/ILI DRUŠTVENIM MREŽAMA, NO INAČE

■ DA ■ NE

Što se tiče ostalih segmenata života, za stradalničku i braniteljsku populaciju koja je sudjelovala u ovom istraživanju može se reći da je funkciranje unutar radnog područja najmanje pod utjecajem covid krize, s obzirom da 47.7% njih radi na vlastitom radnom mjestu, a ne od kuće; dok 37.7% nije u radnom odnosu (nezaposleni su ili u mirovini).

Nalaz koji može biti od interesa u ovom istraživanju jeste taj da je samo 23.2% sudionika označilo utjecaj epidemije covid-19 na tjelesno stanje, iako se cijelokupna situacija događa upravo zbog virusne infekcije, koja laički rečeno „napada“ tijelo.

Mogući razlozi ovog nalaza mogu biti u tome što je od početka pandemije među braniteljskom i stradalničkom populacijom koja je sudjelovala u ispunjavanju ovog upitnika, njih tek 14.8% bilo zaraženo, odnosno covid pozitivno, a 85.2% ni u jednom trenutku od početka pandemije nisu bili pozitivni na covid-19. Iako se uočava porast oboljelih u odnosu na prvo provedeno istraživanje kada je covid pozitivnih bilo tek 1.2%. Samim time 71.6 % je onih kojima nije izrečena mjera samoizolacije zbog bliskog kontakta s oboljelom osobom ili zbog liječničke sumnje u njihovo zdravstveno stanje. Isto tako veći je udio onih čiji članovi obitelji nisu bili zaraženi - 67.1% ,od onih koji su u svojoj obitelji imali oboljele, a njih je 32.9%. Ne smijemo zanemariti ni smrtne ishode. 81.9% izjasnilo se negativno s obzirom na smrt člana obitelji, bliske osobe ili poznanika od/ili sa COVID-19, dok je samo 18.1% imalo iskustvo smrtnih ishoda bilo u obitelji, krugu prijatelj ili poznanika.

Od ostalih činitelja koji bi mogli pridonijeti najmanjem utjecaju na tjelesno zdravlje je i to da 47.1% sudionika ovog upitnika nije bilo uskraćeno/ili onemogućeno u provedbi zdravstvenog pregleda, kao i u redovitim kontrolama u bolnicama od pojave korona virusa u RH. 20% sudionika izjasnilo se o djelomičnoj uskraćenosti, dok je 14.8% bilo uskraćeno te 18.1% sudionika nije odlazilo na odgovarajuće zdravstvene preglede zbog straha od covid infekcije.

Iako su sudionici ovog upitnika izvjestili o najmanjem utjecaju na tjelesno stanje i negiraju pogoršanje kroničnih fizičkih tegoba, te 56.8% nije usmjereno i navodi da ne razmišlja o svom fizičkom zdravlju više nego za vrijeme proljetnog zatvaranja, možemo ipak uočiti promjene koje su događaju na razini tijela. Naime, i u ovom istraživanju očituje se prisutnost istih fizičkih simptoma i u istom redoslijedu prema učestalosti, sa blagim povećanjem u odnosu na ranije. 37.4 % izjašnjava se o prisutnosti umora, nakon čega slijedi napetost vrata i ramena 33.5%, glavobolja 27.7% i želučane tegobe 18.1%.

TEGOBE KOJE SU PRETEŽNO OSJEĆALI BRANITELJI I STRADALNICI DOMOVINSKOG RATA OD LISTOPADA DO KRAJA 2020. GODINE ZA VRIJEME DRUGOG DJELOMIČNOG "LOCKDOWNA"

Iz toga je razvidno da je ipak prisutna određena stresna reakcija organizma kao odgovor na situaciju korona krize, koja u ovom slučaju ima odlike dužeg vremenskog trajanja.

Nadalje, zanimljivo je skrenuti pozornost na sljedeće, iako sudionici nisu naveli da je kod njih došlo do promjena u doživljavanju emocija ljutnje i tuge više nego uobičajeno, nisu se osjećali depresivnije i uznemirenije no inače, te nisu izvjestili ni o povećanju učestalosti impulzivnog reagiranja, kao ni to da su njihovi uobičajenih strahova postali izraženiji i intenzivniji, nego za vrijeme proljetnog zatvaranja; uočena je je drugačija percepcija okoline. Naime, 71% smatra da su ljudi u većem strahu i zabrinutosti zbog epidemije nego li su bili ranije (zbog straha od oboljenja, straha za bližnje, straha za posao/egzistenciju i dr.), dok 29% ne uočava promjenu u negativnom smjeru.

Imate li dojam da su ljudi oko vas u većem strahu i zabrinutosti zbog epidemije COVID-19 nego li su bili ranije (zbog straha od oboljenja, straha za bližnje, straha za posao/egzistenciju i dr.)?

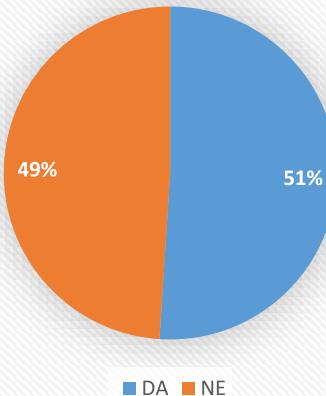
Vidljiva je i promjena u njihovoј percepciji i doživljavanju onoga što se događa oko njih. Naime, za vrijeme proljetnog zatvaranje većina, njih 51.9% smatralo je da je cjelokupna situacija preuveličana i da nema potrebe za zabrinutost. Dok je sada obrnuta situacija, 63.9% smatra da situacija nije preuveličana i da ima potrebe za zabrinutost, dok je samo 36.1% stava da nema razloga za zabrinutost. Prema tome, s obzirom na povećanje broja oboljelih i umrlih tijekom zimskih mjeseci 62.6% je zabrinuto i strahuje, dok njih 37.4 % ne strahuje i nisu zabrinuti za budućnost.

Zabrinuti ste i strahujete za budućnost s obzirom na povećanje broja oboljelih i umrlih tijekom zimskih mjeseci

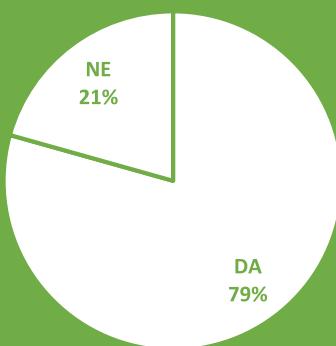

Iduća promjena u odnosu na razdoblje ranije je i ta da je 79.4% njih smanjilo socijalne kontakte, izbjegava grupna okupljanja i/ili slavlja.

Nakon završetka karantene smanjili ste socijalne kontakte, te izbjegavate grupna okupljanja i/ili slavlja, nego je to bilo ranije - 1. istraživanje

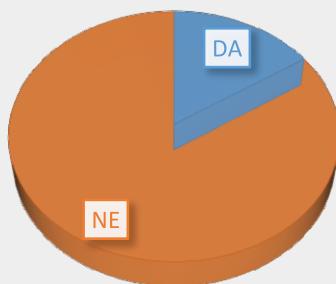

SMANJILI STE SOCIJALNE KONTAKTE, IZBJEGAVATE GRUPNA OKUPLJANJA I/ILI SLAVLJA, VIŠE NEGOTI VRIJEME PROLJETNOG LOCKDOWNA - 2. ISTRAŽIVANJE

66.5% je zbog same pandemije odgodilo važne obiteljske događaje za narednih šest mjeseci poput vjenčanja, krštenja, proslave obljetnica. U ranijem istraživanju njih tek 15.6% odgodilo je događanja poput vjenčanja ili planiranja djece.

**ZBOG PANDEMIJE KORONA VIRUSA I KRIZE UZROKOVANE
ISTIM VI ILI ČLAN VAŠE UŽE OBITELJI ODGODILI VLASTITO
VJENČANJE ILI PLANIRANJE DJECE - 1. ISTRAŽIVANJE**

**ZBOG PANDEMIJE KORONA VIRUSA I KRIZE UZROKOVANE ISTIM VI ILI
ČLAN VAŠE UŽE OBITELJI ODGODILI STE VAŽNIJE OBITELJSKE
DOGAĐAJE ZA NAREDNIH 6 MJESECI POPUT (VJENČANJA, KRŠTENJA,
PROSLAVE OBLJETNICA...) - 2. ISTRAŽIVANJE**

Razdoblje zimskih mjeseci za stradalničku i braniteljski populaciju prožeto je obljetnicama, pa smo ovim istraživanjem ispitali i stavove prema obilježavanju istih u vrijeme korona krize. 72.9% smatra da je uredu da je Kolona sjećanja u Vukovaru provedena prema epidemiološkim mjerama, dok je njih 27.1% stava da se Kolona sjećanja nije trebala održati te da je sve bilo prerizično. Nadalje, s obzirom da se radi o stradalničkoj populaciji, zanimalo nas je jesu li nastupile određene promjene u procjeni sličnosti između aktualne situacije i ratnih događanja. Uočen je smanjen udio onih koje ponovno stupanje na snagu određenih mjera podsjetilo na ratno razdoblje, u odnosu na prijašnjih 60.5%, sada ih je 52.3%.

No, nisu uočene razlike prema prijašnjem istraživanju s obzirom na prisjećanje i učestalost snova s ratnom tematikom. Sada ih se 49.7% češće prisjećali tog razdoblja, dok je samo 28.4% onih je koji su češće sanjali snove ratne tematike.

Što se tiče potrebe za psihološkom podrškom, 69% njih se izjasnilo da nema veću potrebu za psihološkom podrškom, dok se 31% izjasnilo o većoj potrebi za psihološkoj pomoći nego za vrijeme proljetnog zatvaranja. Razlog tome može biti nekoliko pokazatelja: 78.7% njih se izjasnilo da imaju nekoga od povjerenja bilo u obitelji, među prijateljima ili stručnu osobu kojoj mogu pričati o vlastitim dilemama i strahovima za vrijeme trenutne korona krize. Isto tako, kada govorimo o obiteljskom životu, sudionici nisu iznijeli nikakve negativne trendove, tako da 71.6% negira povećane sukobe i trzavice u odnosu na proljetno zatvaranje.

Kada smo kod strategija nošenja i dalje je uočeno kako izostaju maladaptivni oblici. 76.8% njih se izjasnilo da ne konzumira alkohol, psiho-aktivne supstance i lijekove za smirenje u svrhu olakšavanja ove produžjene stresne situacije.

Sve navedeno upućuje da se stradalnička i braniteljska populacija obuhvaćena ovim istraživanjem i dalje dobro nosi i suočava s trenutnim događanjima. Isto ne znači da negativnih emocija i emocionalnih stanja nema, već da vjerojatno posjeduju načine suočavanja s različitim nepovoljnim događajima u životu i traumatskim iskustvima, što im olakšava i suočavanje s aktualnim događajima.

I za kraj, s obzirom da je nedugo nakon završetka provedbe ovog istraživanja u Hrvatsku stiglo cjepivo protiv covid-19. Ispitali smo i stavove prema procesu cijepljenja. Samo 20 % izjasnilo se afirmativno o procesu cijepljenju kada isto dođe u Republiku Hrvatsku, 42.6% ne zna, dok 37.4% neće pristupiti procesu cijepljenja.

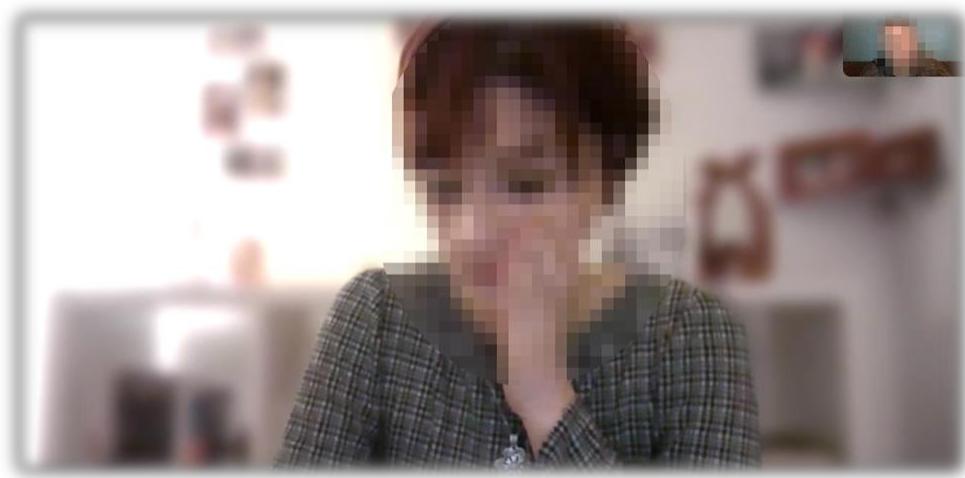
Emina Simunić
dipl. psiholog – psihoterapeut

PSIHOLOŠKO SAVJETOVANJE

Udruga djece poginulih i nestalih hrvatskih branitelja Domovinskog rata provodila je u sklopu projekta „Psihološko osnaživanje usred epidemije Covid-19“ radionice psihološkog savjetovanja, koje su bile individualne i zbog epidemioloških mjera održavale su se on-line (putem video poziva na skypu i drugim platformama).

Obzirom da se radi o ranjivoj skupini korisnika koja od ranije ima brojne traume vezane za Domovinski rat i gubitak člana obitelji, trenutna situacija u Republici Hrvatskoj, kao i cijelome svijetu vezana uz pandemije Covid-19 te brojna ograničenja koja su donesena od strane Vlade Republike Hrvatske i Nacionalnog stožera civilne zaštite Republike Hrvatske, a u cilju suzbijanja novih oboljenja od zaraze Covid-19, svakako su utjecala i na ovu skupinu korisnika.

Psihološkom savjetovanju pristupilo je 14 osoba iz svih krajeva Republike Hrvatske te su sve osobe stradalnici Domovinskog rata, odnosno članovi obitelji poginulih, smrtno stradalih i nestalih hrvatskih branitelja Domovinskog rata.

Psihološko savjetovanje provodilo se od sredine srpnja 2020. godine, do kraja prosinca 2020. godine, a svaka osoba je imala dva savjetovanja tijekom mjeseca, odnosno po potrebi češće ili rjeđe.

AKTIVNOSTI I PROJEKTI UDPNHBDR TIJEKOM PANDEMIJE COVID-19

PROJEKT „ŽIVOT S KORONA VIRUSOM – BORAVAK U PRIRODI“

Udruga djece poginulih i nestalih hrvatskih branitelja Domovinskog rata provodila je projekt „Život s korona virusom – boravak u prirodi“ od početka srpnja 2020. godine do prosinca 2020. godine, a projekt je obuhvatio 93 korisnika, odnosno branitelja i stradalnika Domovinskog rata.

Projekt je provođen u partnerstvu s Podružnicom naše udruge za Splitsko-dalmatinsku županiju te Udrugom roditelja i udovica poginulih branitelja Domovinskog rata grada Sinja i Cetinske krajine.

Prva faza projekta obuhvatila je spust čamcima, kanuima i kajacima niz rijeku Cetinu, a obuhvatila je 80 korisnika – članovi obitelji poginulih, smrtno stradalih, umrlih i nestalih hrvatskih branitelja Domovinskog rata te hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji.

Veslanje u čamcima, kanuima ili kajacima pridonosi zdravijem životu, a ujedno podiže samopouzdanje i raspoloženje korisnika u vrijeme pandemije COVID-19, odnosno novih društvenih okolnosti koje kod korisnika često izazivaju tjeskobu, stres ili depresivna stanja.

Osim zdravstvenog aspekta, ova aktivnost povoljno djeluje i na psihološko stanje korisnika, obzirom da osoba vrijeme provodi u prirodi i miru što dovodi do relaksirajućeg efekta.

Druga faza projekta obuhvatila je spust čamcima, kanuima i kajacima niz rijeku Cetinu, boravak u prirodi s domaćim životnjama i jahanje na konjima, a obuhvatila je 93 korisnika.

Jahanje na konjima je također izvrsno za brojne aspekte zdravstvenog stanja osobe – od kardiovaskularnih tegoba, popravljanja držanja, vježbanja do rada na mentalnom dijelu – spoznaja sebe kao osobe, bolje razumijevanje drugih, vladanje vlastitim emocijama i drugo.

Boravak u prirodi s domaćim životnjama usmjeren je na eliminaciju stresnih i depresivnih stanja osoba, što je posebice važno u trenutnoj situaciji kada je cijeli svijet zahvaćen pandemijom korona virusom (COVID-19), a koja se posebice odrazila na mentalno stanje osoba.

PROJEKT „UDPNHBDR U POMOĆI HRVATSKIM BRANITELJIMA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI U VRIJEME PANDEMIJE“

Udruga djece poginulih i nestalih hrvatskih branitelja Domovinskog rata – Podružnica Osječko-baranjske županije provodila je projekt „UDPNHBDR u pomoći hrvatskim braniteljima i članovima njihovih obitelji u vrijeme pandemije“.

Cilj projekta bio je pomoći hrvatskim braniteljima u potrebi, posebno onima koji su ugroženi zbog bolesti i teške socijalno-materijalne situacije, kao i članovima njihovih obitelji na području Osječko-baranjske županije kroz nabavu, pakiranje i podjelu paketa s najpotrebnijim kućnim namirnicama.

Svakoga mjeseca, srpnja do prosinca 2020. godine, na kućne adrese korisnika članovi udruge su dostavljali pakete, a ukupno je obuhvaćeno 20 obitelji branitelja teške socijalno materijalne situacije tokom jednog mjeseca. Sveukupan broj dostavljenih paketa je 120 paketa najugroženijim hrvatskim braniteljima sa područja OBŽ.

PROJEKT „PSIHOSOCIJALNO OSNAŽIVANJE TE PODIZANJE KVALITETE ŽIVLJENJA I UBLAŽAVANJE POSLJEDICA EPIDEMIJE BOLESTI COVID-19“

Udruga djece poginulih i nestalih hrvatskih branitelja Domovinskog rata – Podružnica Splitsko-dalmatinske županija bila je partner Udrudi roditelja i udovica poginulih branitelja Domovinskog rata grada Sinja i Cetinske krajine na projektu „Psihosocijalno osnaživanje te podizanje kvalitete življenja i ublažavanje posljedica epidemije bolesti Covid-19“.

Provedba projekta počela je 01. travnja 2020. godine, a trajala je do 30. prosinca 2020. godine. Cilj projekta bio je ublažiti posljedice epidemije COVID-19, posebice na stariju i ranjiviju populaciju. Aktivnosti koje je udruga provodila u sklopu projekta obuhvatile su izravnu komunikaciju i pružanje podrške putem telefona/ mobitela starijim osobama, a nerijetko i video pozivima s osobama mlađe životne dobi. Pored svakodnevne komunikacije osigurana su i zaštitna sredstva (jednokratne zaštitne maske za lice, jednokratne rukavice i dezinficijens za ruke) za 60 korisnika, članova Udruge te dio zaštitnih sredstava za potrebe Udruge.

Izvršeno je nekoliko "posjeta" članovima (dostava pred kućna vrata) koji su bili u samoizolaciji ili izolaciji (dostava zaštitnih sredstava, podizanje i kupnja lijekova i vitamina, kupnja potrebnih namirnica) te nužni prijevoz.

U Udrzi je održano nekoliko radionica, poštivajući sve epidemiološke mjere (3 osobe u grupi), pregledavali smo ratne fotografije, knjige i zbirke pjesama o Domovinskom ratu te gledali dokumentarne filmove, razgovarali o raznim temama i načinu života sa Covidom-19.

